

Ny cancerklinik öppnar upp för samarbeten

I det gamla Karolinska Universitetssjukhusets övergivna lokaler öppnar nu en ny klinik upp för patienter. Finska Docrates cancerklinik. – Jag ser mig fortfarande som kollega inom det svenska sjukvårdssystemet, det här blir ett privat alternativ, förklarar Renske Altena, själv onkolog och chefläkare.

Kliniken består än så länge av fyra-fem behandlingsrum och ett stort och välkomnande väntrum med reception. Lokalerna utdömdes som otjänliga av den tidigare hyresgästen, men för Docrates kommer det att bli alldeles tillräckligt bra, bedömer Renske Altena, som tar emot Onkologi i Sverige ett par veckor innan premiärbesöket. Nytt golv, lättstädade lister och en färgpalett bestående av vitt och grönt ger ett fräscht intryck. Eller kommer att ge. Målare håller fortfarande på att iordningställa det sista.

Den gamla sjukhusbyggnaden har stått nära nog tomt de senaste fem åren sedan utflytten till det nya ultramoderna komplexet vänt mot Karolinska Institutet. Nu etableras en privat klinik som i första hand ska finansieras privat. En ovanlig affärsmodell i svensk sjukvård.

Varför behövs ni?

– Svensk cancerbehandling håller väldigt hög standard, vi kommer inte att konkurrera med den. Det vi kan erbjuda är till exempel snabbare behandlingstider, ibland bara en second opinion eller en möjlighet för patienten att... kanske medverka mer, säger Renske Altena.

Beslut kring en behandling i den offentliga vården i Sverige är styrda av myndigheter och egna inrättade råd. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket gör hälsoekonomiska bedömningar av nya behandlingar och kommer fram till om de ekonomiskt försvarbara att använda. Sedan ska regionernas eget NT-råd, fatta beslut utifrån dokumentationen om de ska användas i praktiken. Socialstyrelsen kan också ge nationella riktlinjer

för hur sjukdomar ska behandlas. Även SBU kommer med terapibedömningar. För en helprivat klinik kan allt det där vara intressant att följa, men de kan ta självständiga beslut i samråd med patienten.

I Finland fick Docrates mycket uppmärksamhet när de började erbjuda en behandling mot spridd prostatacancer som inte ansågs ekonomiskt försvarbar. I Sverige kom NT-rådet så sent som 2023 med ett nej till behandlingen. Sedan dess har flera studier visat att Lutetium-177-PSMA-617 ger ett gott resultat. För vissa. Andra inte. Exakt vem som gynnas är ännu inte vetenskapligt bevisat. Den patient som lider av en aggressiv spridd prostatacancer, och har pengarna, kan på Docrates tillsammans med behandlande onkolog göra bedömningen om det känns värt att testa.

Nya behandlingar är inte det enda i fokus för kliniken, menar Renske Altena. All sorts cancer, utom inom leukemi och barncancer, kommer att behandlas och behandlingsbeslut görs i varje enskilt fall baserat på vetenskaplig evidens och riktlinjer.

– Vi kommer inte att utföra kirurgi, strål- eller radioisotopbehandlingar här på plats. I Finland har vi möjlighet att utföra de behandlingarna, annars kan det vara så att vi kan hjälpa tillbaka patienten till den offentliga vården, beroende på var den bor, säger Renske Altena.

Vislår oss ned i den nymålade personalpentryt i den lilla klinikens inre rum. Renske Altena kommer från början från Nederländerna och det var där hon utbildade sig till läkare. För snart 20 år sedan var hon färdig

Dr. Renske Altena är onkolog och docent i onkologi vid avdelningen för onkologi-patologi på Karolinska Institutet och arbetar som verksamhetschef vid Docrates Cancer Center, som öppnar för första patienten den 31 mars 2025.

»Jag kommer hela tiden tillbaka till det mänskliga, det är i mötet mellan mig och patienten som det existentiella sker, i den personens mest allvarliga period i livet.«

Patientens väg till Docrates

Det börjar med ett telefonsamtal till Docrates nordiska telefonväxel i Finland där kontaktsjuksköterskorna tar ett första triagerande samtal. Därefter bokas tid på kliniken i Sverige eller Finland. De patienter som tidigare sökt sig till kliniken i Helsingfors kommer att först rådas till ett möte i Stockholm. Även de patienter som behandlats i Finland, kommer att komma på uppföljning i lokalerna i Stockholm.

– Vi räknar med att läkare kommer att remittera till oss också från primärvård och onkologiska kliniker i Sverige, förklarar Renske Altena.

AT-läkare och var nyfiken på Skandinavien och sökte sig till Sverige. Efter några mejl var det cancerforskaren Mef Nilbert vid Lunds universitet som svarade först. Nilbert blev sedan handledare under AT-tiden. Därefter åkte Altena tillbaka till Nederländerna för att specialisera sig och doktorera i onkologi. För snart sju år sedan kom Altena tillbaka till Sverige och började som onkolog vid Karolinska Universitetssjukhusets onkologiska avdelning.

– Min drivkraft är fortfarande det vi kan göra för patienter. Cancer är något av de som vi alla fruktar mest. Jag kommer hela tiden tillbaka till det mänskliga, det är i mötet mellan mig och patienten som det existentiella sker, i den personens mest allvarliga period i livet.

Samtalet fortsätter allmänt om forskning och alla de vetenskapliga upptäckter som gjorts de senaste åren. Inte minst inom onkologi.

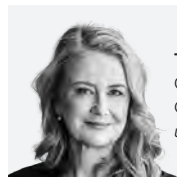
Kommer ni att samarbeta med industrin och prova nya behandlingar?

– Det är min ambition att kunna erbjuda kliniska prövningar, för mig är det en självklarhet att bidra till forskningen och att patienter ska få en möjlighet att medverka i kliniska prövningar, förklarar Altena, men

lägger till att det blir svårt nu i början när teamet är väldigt litet. Men i förlängningen har vi absolut den ambitionen.

Vi avslutar i det stora väntrummet. Än så länge har Docrates Sverige bara en liten hörna av nedre botten i den stora tomma sjukhuskroppen, men om de vill finns expansionsmöjligheter både uppåt och inåt i huset.

– Jag hoppas och vill verkligen att alla ska förstå att vi står för en mänsklig, tillgänglig och transparent vård och jag förstår att det finns en viss skepticism från mina kolleger i den offentliga vården, det skulle jag själv vara om jag inte hade varit med nu från början. Men det tror jag kommer att ändras över tid.

Text & foto **ULRIKA NYBERG**
Chefredaktör
Onkologi i Sverige
ulrika@pharma-industry.se